

Parter i hovedsagen

Sagsøgere: Combinatie Spijker Infrabouw-De Jonge Konstruktie, Van Spijker Infrabouw BV og De Jonge Konstruktie BV

Sagsøgt: Provincie Drenthe

Sagens genstand

Anmodning om præjudiciel afgørelse — Rechtbank Assen — fortolkning af artikel 1, stk. 1 og 3, og artikel 2, stk. 1 og 6, i Rådets direktiv 89/665/EØF af 21. december 1989 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter, som ændret ved direktiv 2007/66/EF (EUT L 395, s. 33) — national lovgivning, hvori det er fastsat, at både forvaltningsdomstole og civile domstol kan have kompetence, hvilket kan føre til indbyrdes modstridende afgørelser — forvaltningsdomstolens bemyndigelse begrænset til bedømmelse af afgørelsen om udbudsproceduren — udelukkelse i tilfælde af afgørelser om tildeling af kontrakten til en af de bydende — tildeling af erstatning med tillæg af renter

Konklusion

- 1) Artikel 1, stk. 1 og 3, og artikel 2, stk. 1 og 6, i Rådets direktiv 89/665/EØF af 21. december 1989 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter, som ændret ved Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992, er ikke til hinder for en ordning, hvor den eneste procedure for opnåelse af en hurtig domstolsafgørelse er kendetegnet ved den omstændighed, at den er rettet mod en hurtig foreløbig forholdsregel, at der ikke finder nogen udveksling af synspunkter mellem advokater sted, at der som regel kun forekommer skriftlig bevisførelse, at de retlige bevisregler ikke finder anvendelse, og at dommen ikke fører til den endelige afgørelse af retsstillingen og ikke indgår i en proces, der fører til en endelig afgørelse.
- 2) Direktiv 89/665, som ændret ved direktiv 92/50, skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for, at en domstol, der skal træffe afgørelse om foreløbige forholdsregler, for at vedtage en midlertidig foranstaltning foretager en fortolkning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter, som den domstol, der træffer afgørelse om realiteten, efterfølgende fastslår er fejlagtig.
- 3) For så vidt angår statens ansvar for tab, som er forvoldt borgerne på grund af tilsidesættelser af EU-retten, der må tilregnes staten, har skadelidte borgere en ret til erstatning, såfremt den EU-retlige bestemmelse, der er tilsidesat, har til formål at tillægge dem rettigheder, at tilsidesættelsen af denne bestemmelse er tilstrække-

ligt kvalificeret, og at der er en direkte årsagsforbindelse mellem denne tilsidesættelse og borgernes tab. I fravær af EU-retlige bestemmelser på området tilkommer det den enkelte medlemsstat i sit retssystem, når disse betingelser er opfyldt, at fastsætte de kriterier, hvorefter erstatning for tilsidesættelse af de EU-retlige udbudsbestemmelser skal fastsættes og vurderes, for så vidt som ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet er iagttaget.

(¹) EUT C 69 af 21.3.2009.

Domstolens dom (Store Afdeling) af 7. december 2010 — Peter Pammer mod Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG (sag C-585/08, Hotel Alpenhof GesmbH mod Oliver Heller (sag C-144/09) (anmodning om præjudiciel afgørelse fra Oberster Gerichtshof — Østrig)

(Sag C-585/08 og C-144/09) (¹)

(Retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område — forordning (EF) nr. 44/2001 — artikel 15, stk. 1, litra c), og stk. 3 — kompetence i sager om forbrugerftaler — aftale om fragtskibsrejse — begrebet »pakkerejse« — aftale om hotelophold — præsentation af rejsen og hotellet på internettet — betydningen af aktivitet »rettet mod« forbrugernes bopælsmedlemsstat — kriterier — adgang til internettet)

(2011/C 55/06)

Processprog: tysk

Den forelæggende ret

Oberster Gerichtshof

Parter i hovedsagen

Sagsøger: Peter Pammer (sag C-585/08), Hotel Alpenhof GesmbH (sag C-144/09)

Sagsøgt: Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG (sag C-585/08) og Oliver Heller (sag C-144/09)

Sagens genstand

Anmodning om præjudiciel afgørelse — Oberster Gerichtshof (Østrig) — fortolkning af artikel 15, stk. 1, litra c), og artikel 15, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT L 12, s. 1) — kompetence i sager om forbrugerftaler — mindstekrav til et netsted på internettet, for at de aktiviteter, som der reklameres for på det omhandlede netsted, kan anses for aktiviteter »rettet mod« forbrugernes bopælsmedlemsstat

Konklusion

- 1) En aftale, hvis formål er en fragtskibsrejse som den i hovedsagen i sag C-585/08 omhandlede, udgør en transportaftale, der til en samlet pris kombinerer transport og indkvartering som omhandlet i artikel 15, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.
- 2) For at fastslå, om en erhvervsdrivende, hvis virksomhed præsenteres på dennes netsted på internettet eller på en formidlers netsted, kan anses for at »rette« sin virksomhed mod den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, som omhandlet i artikel 15, stk. 1, litra c), i forordning nr. 44/2001, skal det undersøges, om det, før den eventuelle indgåelse af en aftale med forbrugeren, fremgår af disse netsteder på internettet og af den erhvervsdrivendes samlede virksomhed, at sidstnævnte havde til hensigt at handle med forbrugere med bopæl i en eller flere medlemsstater, herunder den medlemsstat, på hvis område den pågældende forbruger har bopæl, i den forstand, at den erhvervsdrivende var indstillet på at indgå en aftale med disse forbrugere.
- 3) Følgende elementer, der ikke er udtømmende, kan udgøre holdepunkter for at fastslå, at den erhvervsdrivendes virksomhed er rettet mod forbrugernes bopælsmedlemsstat, nemlig virksomhedens internationale beskaffenhed, beskrivelsen af ruter fra andre medlemsstater til stedet, hvor den erhvervsdrivende er etableret, anvendelsen af et sprog eller en valuta, der er forskellig fra det sprog eller den valuta, der normalt anvendes i medlemsstaten, hvor den erhvervsdrivende er etableret, med mulighed for at reservere og bekræfte reservationen på dette andet sprog, oplysning om telefonnummer med angivelse af international landekode, udgifter til en søge- og annonceringsydelse på internettet med henblik på at give forbrugere, der har bopæl i andre medlemsstater, adgang til den erhvervsdrivendes eller det formidlende selskabs netsted, anvendelsen af et andet topdomænenavn end det, der anvendes i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret, og omtale af et internationalt klientel sammensat af kunder med bopæl i forskellige medlemsstater. Det tilkommer den nationale ret at efterprøve, om der foreligger sådanne holdepunkter.

Derimod er almindelig adgang til den erhvervsdrivendes eller det formidlende selskabs netsted på internettet i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, ikke tilstrækkelig. Det samme gør sig gældende for oplysning om en e-mail-adresse eller en anden adresse eller anvendelse af et sprog eller en valuta, som er det sprog og/eller den valuta, der normalt anvendes i medlemsstaten, hvor den erhvervsdrivende er etableret.

Domstolens dom (Anden Afdeling) af 16. december 2010 — Europa-Kommissionen mod Den Franske Republik

(Sag C-89/09) ⁽¹⁾

(Traktatbrud — etableringsfrihed — artikel 43 EF — folkesundhed — drift af laboratorier for biomedicinsk analyse — national lovgivning, der begrænser den andel af selskabskapitalen, som personer, der ikke er biologer, må besidde, til 25 % — forbud mod at eje andele i mere end to selskaber, der driver et eller flere laboratorier for biomedicinsk analyse i fællesskab — formål om at sikre biologers faglige uafhængighed — formål om at sikre et bredt udbud på det biomedicinske område — sammenhæng — proportionalitet)

(2011/C 55/07)

Processprog: fransk

Parter

Sagsøger: Europa-Kommissionen (ved G. Rozet og E. Traversa, som befuldmægtigede)

Sagsøgt: Den Franske Republik (ved G. de Bergues og B. Messmer, som befuldmægtigede)

Sagens genstand

Traktatbrud — tilsidesættelse af artikel 43 EF — regler vedrørende laboratorier for biomedicinsk analyse — national lovgivning, der begrænser antallet af selskabsandele til 25 % for ikke-professionelle — forbud mod kapitalandele i mere end to selskaber, der er stiftet for i fællesskab at drive et eller flere laboratorier for biomedicinsk analyse — om restriktioner, som begrænser etableringsfriheden, begrundet i hensynet til beskyttelse af folkesundheden er forholdsmæssige

Konklusion

- 1) Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 43 EF, idet den forbyder biologer at eje kapitalandele i mere end to selskaber, der er stiftet for at drive et eller flere laboratorier for biomedicinsk analyse i fællesskab.
- 2) I øvrigt frifindes Den Franske Republik.
- 3) Den Franske Republik og Europa-Kommissionen bærer hver deres egne omkostninger.

⁽¹⁾ EUT C 44 af 21.2.2009.
EUT C 153 af 4.7.2009.

⁽¹⁾ EUT C 113 af 16.5.2009.